

Antecedents

21 de juny de 1998:

L'alcalde de Sant Llorenç Savall, Sr. Magí Rovira, va enviar un escrit al Diputat de l'Àrea de Cooperació, Sr. Jordi Labòria, en el que demanava l'assessorament del Servei del Patrimoni Arquitectònic per a la reconstrucció de la casa del Marquet de l'Era, per a poder dotar-la de l'ús públic que preveu el Pla General d'Ordenació del municipi. L'escrit va ser tramès al cap de l'SPAL, Sr. Antoni González, el dia 10 de juliol de 1998.

16 de setembre de 1998:

Raquel Lacuesta, cap de la Secció Tècnica de Documentació i Difusió, per encàrrec del Cap del Servei, va efectuar una visita a la masia del Marquet de l'Era i va elaborar un informe previ, amb data 21 de setembre de 1999.

23 de setembre de 1998:

Aquest informe va ser tramès al Coordinador de l'Àrea de Cooperació, Sr. Joan Echániz.

Maig de 1999:

La historiadora Imma Vilamala, per encàrrec de la Cap de la Secció Tècnica d'Investigació Documentació i Difusió, va iniciar el dictamen inicial, informació i prediagnòstic del Marquet de l'Era, i va visitar l'edifici el dia 25 d'aquell mes, acompanyada de l'alcalde i de la regidora de promoció econòmica, Marta Reig. En aquesta visita també hi havia els dos dibuixants de la Unitat de Suport Gràfic i Fotogràfic, Maite Gómez i Jordi Serra, els quals van començar a prendre els primers amidaments per fer l'aixecament de plànols de la casa.

28 de maig, 2 de juny, 10 de juny, 22 de juny i 1 de juliol de 1999:

Visites dels dibuixants, Maite Gómez i Jordi Serra, per tal de fer l'aixecament de les plantes de l'edifici.

8 de juny i 1 de juliol de 1999:

Imma Vilamala va entrevistar-se amb la darrera propietària de la masia Marquet de l'Era, M. Dolors Prats Baygual.

Dades bàsiques de l'edifici

Denominació: Masia Marquet de l'Era

Municipi: Sant Llorenç Savall

Comarca: Vallès Occidental

Localització: c/ Sant Feliu 4, 6 i 3; c/ del Raval

Època: Segle XVII. Modificacions a la façana al segle XVIII i reformes interiors a començament de segle XX i als anys 1945 i 1960.

Tipologia-descripció: Arquitectura rural. Masia. Es tracta d'una edificació aïllada de planta rectangular, i consta de planta baixa, primera, segona i golfes. Té la façana principal a migdia i una tanca d'obra a continuació d'aquesta façana principal que segueix pels costats de ponent, tramuntana i llevant, la qual delimita el jardí i el patí d'entrada de carruatges.

Superfície construïda total: 732,43 m²

Ús primitiu: Residència agrària privada

Ús actual: Cap

Ús previst pel municipi: Oficina de turisme, a la planta baixa, i alberg, la resta de plantes .

Protecció existent: En el Pla General d'Ordenació Municipal (27-11-1996), està considerada com a edificació d'interès (art. 87).

Estat de conservació: L'edifici en si està en força bon estat de conservació, fa poc que l'ajuntament va consolidar la teulada, però l'entorn format per l'era i el jardí està molt descuidat.

Dades jurídiques:

Propietat: Municipal. L'edifici el va adquirir l'Ajuntament a la propietària, senyora M. Dolors Prats Baygual, mitjançant una compra-venda, el 23 de desembre de 1996. L'escriptura pública la va tramitar el notari Joaquim de la Cuesta i Aguilar, de Terrassa

Dades urbanístiques:

Qualificació urbanística: Equipament

Classificació del sol: Sol urbà

Planejament vigent: Pla General d'Ordenació Municipal, aprovat el 27-11-1996

El municipi de Sant Llorenç Savall.

Dades geogràfiques, geològiques, sísmiques i ambientals

El terme de Sant Llorenç Savall es troba a l'extrem nord del Vallès Occidental al límit amb la comarca del Bages. Limita amb els termes de Granera, al nord, i a llevant amb Gallifa; conté el vessant nord-occidental del massís de la serra de Sant Llorenç del Munt. El municipi té una extensió de 40,96 Km². L'oscil·lació tèrmica és marcada i la mitjana de temperatura és entorn de 14°.

El poble es troba situat a l'esquerra del riu Ripoll, en l'interfluvi d'aquest amb el torrent del Burc, a una altitud de 466 metres. La població es va formar al llarg de l'antic camí de Castellar del Vallès a Granera i de l'antiga parròquia de Sant Llorenç.

L'any 1960 el nombre d'habitants era de 1.705, amb un creixement moderat a les últimes dècades, fins a arribar a 2.017 habitants el 1994 i a 2.027 el 1998. Amb tot durant la temporada d'estiu, el nombre d'habitants de Sant Llorenç Savall es veu incrementat per nombrosos estiuejants.

Pel que fa a moviments sísmics, el primer que ens consta que podria haver afectat la població de Sant Llorenç Savall és el de la sèrie olotina del dia 25 de desembre de 1427, de grau VIII, que es va sentir a tot Catalunya fins a Montpeller i que també devia afectar aquesta zona muntanyenca del Vallès.

El moviment sísmic més proper a Sant Llorenç Savall va ser el de la matinada del 25 de maig de 1448, que va afectar Barcelona, Sentmenat, Cardedeu, Mataró, Llinars, tota la zona del Vallès. Aquest terratremol va tenir l'epicentre a Llinars-Cardedeu i se li atribueix un grau VIII. Eduard Fontserè i Josep Iglésies, en el seu llibre *Recopilació de dades sísmiques de les terres catalanes entre 1100 i 1906* comenten que: va derroca el castell de Papiol originant la mort de tres homes, el de Sentmenat on va morir-hi un minyó, el de Montornés, el de Llinás, la casa d'Umbert de Bigues, on hi moriren dues dones, el monastir de l'estany on va trobar-hi la mort un frare, part de l'església de Mataró y part de la de Granollers. (...) ens consta, a més del derrocament del monastir i l'església de l'Estany, el campanar i part de l'església de Llinars, diverses cases a Cardedeu i altres edificis de Barcelona, a més del Castell Nou. Josep Coroleu a *Los dietarios de la Generalidad de Catalunya* (Barcelona, 1889) diu: No tenemos noticia que haya habido jamás otro terremoto como este en Catalunya. Donada la importància d'aquest sacsejament, és de suposar que també es va notar a la població de Sant Llorenç.

El terratremol de Lisboa del dia 1 de novembre de l'any 1755 (conegut com el de Portugal), que va afectar tota la Península Ibèrica i l'interior de Catalunya, també va tenir efectes a la zona del Vallès. Francisco de Zamora en dona notícia, quan en parlar del poble de Sant Feliu de Codines, que es troba a pocs quilòmetres de Sant Llorenç Savall, diu que el sisme va modificar la sortida de l'aigua d'una font: "en el término del pueblo hay una fuente que, cuando el terremoto de Portugal, mudó su salida a bastante distancia, y allí continua".*

L'11 de maig de 1868, hi va haver un moviment sísmic de grau III que es va fer sentir a Barcelona, el Baix Llobregat, el Maresme, el Vallès, el Bages i Osona. El *Diario de Barcelona* del divendres 15 de maig següent en donava notícia: El ligero temblor de tierra que se notó ayer en esta capital y pueblos inmediatos se sintió también en Terrassa según noticias de personas recién llegadas de aquel punto. **

* F. de Zamora: *Diario de los viajes hechos en Cataluña*. E. Curial. Barcelona, 1973. Pàg. 278.

** E. Fontserè; J. Iglésies: Recopilació de dades sísmiques de les terres catalanes entre 1100 i 1906. Fundació Salvador Vives Casajuana. Barcelona, 1971. Pag. 412

Notícia històrica sobre el municipi

El lloc de Sant Llorenç Savall era anomenat Lacera o Lacaria. L'any 996 és documentada la parròquia de Sant Llorenç a Laceres. D'aquesta primera església sabem que hi havia un altar dedicat a sant Climent. El 1116, el lloc ja es troba citat amb el nom de Sant Llorenç Savall.

Aquesta parròquia formava part inicialment del terme del castell de Terrassa i posteriorment hi van tenir drets els senyors del castell de Pera (documentat ja el 1157). El domini del territori pertanyia al comte de Barcelona, tot i que el vescomte de Cardona hi tenia drets. El 1358 Pere el Cerimoniós va vendre a Andreu Marquès el castell de Pera i tota la jurisdicció. L'any 1365 va adquirir-ne el domini la cartoixa de Sant Jaume de Vallparadís de Terrassa. Al final de segle XIV pertanyia als Sentmenat. El 1782, encara pertanyia a aquesta família, que rebia els delmes i censos de Sant Llorenç Savall. L'any 1793 es va signar una acte de concòrdia entre Isabel de Sentmenat i la vila de Sant Llorenç Savall, en el qual es deurién commutar alguna part dels censos i drets que aquesta família ostentava en aquestes terres.

L'actual església parroquial es va aixecar a finals del segle XVIII. El 19 de novembre de 1771, el vicari general del Bisbat de Barcelona va atorgar llicència al rector de la parròquia per a beneir una nova església, atès que l'anterior ja no era suficient. De l'església romànica no en queda cap rastre. La parròquia de Sant Llorenç Savall va passar a formar part de la diòcesi de Vic l'any 1957. L'any 1989, a causa del perill d'ensorrar se per la presència de termits, l'església va ser consolidada i decorada de nou.

Dades historiogràfiques

Cap viatger d'època moderna va visitar el poble de Sant Llorenç Savall. El que més s'hi va acostar va ser Francisco de Zamora, que va passar la nit del 31 de desembre de 1786 a la casa de la Barata, a Matadepera.* Tres anys més tard, va visitar Caldes de Montbui, Sant Miquel del Fai i Sant Feliu de Codines, els dies 21, 22 i 23 de febrer i de l'any 1789. De la descripció que fa del poble i de la gent de Sant Feliu de Codines se'n podrien extrapolar algunes dades per a Sant Llorenç Savall, donada la seva proximitat.**

Salvador Cardús i Florensa, a l'Album Meravella (1927), en el capítol dedicat a El Vallès, en la part introductòria comenta que: "També tenen importància les indústries de Rubí, Olesa, Sant Llorenç Savall, Castellar, Sentmenat, Sant Feliu de Codines, Caldes de Montbui, Mollet, Sardanyola, Montcada i Granollers." I més endavant, dedica un paràgraf al municipi de Sant Llorenç Savall, en el que diu que l'església parroquial és de construcció moderna i que entre les antigues cases del poble abunden les que llueixen boniques finestretes gòtiques. No esmenta en cap moment lamasia del Marquet de l'Era.

* F. de Zamora. Op. Cit. Pag. 47.

** F. de Zamora, Op. Cit. Pàgs 277-278. Es de la Baronía de Mombuy no tiene más que un Regidor y un Sosbayle. Está mal gobernado. El término, aunque corto, produce de todo especialmente aceite. He visto algunas pilas para guardar este fruto, abiertas en la peña viva como también cups para el vino. La gente vive principalmente de la labranza y del ramo de la lana en el cual hay unos veinte pelaires. Las mujeres hilan mucho para dentro y para fuera del pueblo y se ocupan en ir a sacar piñones a todo el Vallès, formando contrato con los dueños de los pinos, que les dan una parte por coger piñas a los hombres, y a ellas por quebrar los piñones. Después comercian con este fruto y es ramo de mucha consideración. Es gente tan sumamente aplicada, que me aseguró el párroco que es inútil predicar contra la ociosidad. Es gente de buenas costumbres y pueblo en que no se conoce vicio público (..) Las casas del pueblo son construidas con solidez, de piedra y cal. No hay más que el cura y dos vicarios. No hay maestro cle niños. Como el terreno es tan quebrado es increíble el número de paredes que hacen para sostener las tierras, habiendo viñas que cada hilo tiene la suya. Llega a tanto la aplicación de estos naturales, que establecen la piedra viva, después la rompen, hacen pared con ella, la llenan de tierra, yya tienen un campo. en estos terrenos plantan olivos y cepas, los que duran mucho. Hay alpargateros, oficio muy abundante en Cataluña, por ser este el calzado general de ella (...)

En el volum sobre la província de Barcelona de l'obra Geografia General de Catalunya (1916), de Cels Gomis i Francesc Carreras Candi, s'hi dedica un apartat a la localitat de Sant Llorenç Savall, en el que hi consta el nombre d'habitants que té, els límits geogràfics, l'altitud, la carretera que hi passa; que té l'església parroquial dedicada a Sant Llorenç; que la seva indústria consisteix en deu fàbriques de teixits de cotó i dos molins de farina; que té molt bones fonts i que produeix blat, vi, llegums i patates.

En el volum número 6 de l'obra Gran Geografia Catalana, que correspon a les comarques del Vallès i el Maresme, en l'apartat de Sant Llorenç Savall, quan parla dels monuments destacables al nucli urbà, cita un edifici del segle XVII al carrer de Sant Feliu, el qual és de suposar que es tracta de la masia del Marquet de l'Era: "A part del xalet modernista del carrer del Ripoll, i d'una casa del segle XVII situada al carrer de Sant Feliu, no hi ha altres monuments destacables".

La masia Marquet de l'Era

Prospeccions arqueològiques

No ens consta que mai s'hagin fet prospeccions arqueològiques ni a dintre de l'edifici ni a l'entorn.

Dades històriques sobre la masia Marquet de l'Era

Els primers Marquet que coneixem establerts en aquesta contrada eren pagesos i ja es dedicaven a aquesta activitat a mitjan segle XVII. La construcció de la masia (no sabem si es tracta d'un edifici de nova planta o de la reforma d'una casa preexistent) Marquet de l'Era entorn de l'any 1669, deuria significar la consolidació econòmica i social d'aquesta família a la població. L'activitat productiva d'aquesta casa pairal estava bàsicament relacionada amb les vinyes, el conreu de cereals i els boscos. Les dues primeres queden corroborades per l'existència in situ a la casa, de la premsa, els cups i les bótes, i les àmplies golfes amb galeria que exercien la funció d'assegador o de magatzem de cereals, de palla, ferratges i altres productes. Cal tenir present, també, que aquests conreus de secà eren els més predominants al poble de Sant Llorenç Savall i a la comarca del Valles Occidental. Pel que fa al territori d'aquest municipi, és molt muntanyós i cobert en gran part per boscos i pastures, i és lògic pensar que la masia també explotava aquestes arbredes de l'entorn.

El fet que l'última propietaria de la Masia del Marquet, la Sra. M. Dolors Prats Baygual, conservi en l'arxiu de la família documents tan importants com una còpia dels Privilegis de Sant Llorenç Savall atorgats pel rei Felip III, a València, el 18 d'abril de 1564, i després per Felip IV, a Barcelona, el 30 de juny de 1599, indica que l'origen de la família ve d'antic i que tenia un pes polític i social important a la localitat de Sant Llorenç Savall, almenys des d'època moderna.

El document més antic que coneixem on apareix per primer cop el nom de la família Marquet, és de mitjan segle XVII, i figura com a nota a l'anvers d'un altre document més antic, de l'any 1596, que conté els límits i afrontacions del mas Codina. En aquesta nota consta la venda d'aquesta finca o terres propietat de Josep Meca i de Cassador a favor de Marquets.*

* En el document "Afrontacions del mas Codina tret del precari fet a 29 febrer 1596" el nom se cita d'aquesta manera: "(...) Calendar tambe ab lo acte de venda per Dn Joseph Meca del terso de St Llorens a favor de Marquets".

Un altre document on surt aquest nom, és un contracte d'arrendament de tots els censos de grans i dècima de la parròquia a Jaume Joan Marquet, pagès de Sant Llorenç Savall, signat pel mossèn Jaume Gònima, el qual data de l'any 1688. En el decurs del segle XVIII i XIX, hi ha almenys un membre de cada generació dels Marquet que es consagra a l'església. El primer prevere que coneixem és Jacint Marquet, després vénen Francesc Marquet i Plantada, Pere Marquet Duran, que va esdevenir canonge de la catedral de Barcelona, Llorenç Marquet Padró, els germans Magí i Josep Marquet Roca. A partir del segle XIX, sembla que els Marquet ja no treballaven les seves terres, sinó que les tenien arrendades a parcera.

Tot indica que la masia del Marquet de l'Era va ser construïda al segle XVII, però desconeixem si en aquest lloc hi havia una altra construcció anterior. Més endavant, a final del segle XVIII va haver-hi reformes a la façana principal, en que es van transformar les finestres en balcons, i potser també alguna modificació a la planta baixa, i al segle XX es van fer diverses obres a l'interior (a principis de segle i als anys 1945 i 1960).* Uns quants factors apunten a aquesta hipòtesi: una primera exploració física de la casa i els trets estilístics que la caracteritzen, i la dada física objectiva de les tres dates gravades

en les llindes de la façana de llevant (1669, 1689, 1692) i la llinda gravada de la balconada de la façana principal (1799). També cal esmentar que alguns estudis sobre geografia de la comarca del Vallès, afirmen que la majoria de masies del Vallès Occidental tenen una cronologia dels segles XVII i XVIII.**

Dades artístiques, constructives i funcionals * * *

Tipològicament és una masia aïllada que forma part actualment del nucli urbà. La façana principal, a migdia, s'obre al carrer de Sant Feliu i les altres tres façanes donen al jardí que envolta la finca. Es tracta d'una edificació rectangular que consta de planta baixa, primera, segona i golfes. La superfície construïda total de la casa és de 732,43 m², dels quals 150,07 m² corresponen a la planta baixa, 177,45 m² a la planta primera, 201,94 m² a la planta segona i 202,97 m² a la planta golfes.

A continuació de la façana principal s'aixeca una tanca d'obra que segueix pels costats de ponent, tramuntana i llevant, la qual delimita el jardí i el pati d'entrada dels carruatges. A davant de la façana principal, on fins l'any 1951 hi havia l'era de la masia, hi ha un jardí públic.

La façana principal presenta obertures rectangulars amb llindes i brancals de pedra, amb una successió regular de quatre per planta, a les plantes baixa, primera i segona. A la planta baixa, són tot finestres excepte la porta d'entrada; a la planta primera, les dues obertures del centre s'uneixen a manera de balconada amb una mateixa llosana i barana de ferro, les dues dels extrems són finestres; a la planta segona, són tot balcons independents. La planta golfes presenta una arqueria tapiada que amaga l'existència d'una galeria important.

Els sostres són de dos tipus: voltes de rajola i forjats de bigues i revoltons ceràmics o rajola plana. La coberta és a quatre vessants i està composta de cavalls i bigues de fusta, cabirons, rajola i teula àrab.

* Pel que fa a les reformes del segle XX, hem comptat amb la valuosa col·laboració de l'última propietària de la casa, M. Dolors Prats Baygual, la qual es recordava de les darreres modificacions que s'hi van fer.

** M. A. Vila: La casa rural a Catalunya. Barcelona, 1980.

*** Per tal de facilitar la comprensió evolutiva de l'edifici hem numerat totes les dependències de cada planta. L'aixecament de plànols de la casa s'ha dividit en cin blocs, en funció de cinc etapes evolutives, i els hem numerat amb xifres romanes de l'I al V. Així, l'etapa número I correspon a l'estat inicial i origen de la casa, que correspondria més o menys a ls segles XVII-XIX; la número II, correspondria a inicis del segle XX; les números III i IV, a les reformes dels anys 1945 i 1965; i la número V, a l'estat actual. En el text les citem entre parèntisi, amb el número del bloc cronològic i la numeració corresponent de la dependència, per exemple: (III,3.1).

Analíticament té una estructura clàssica bàsica, la qual presenta tres cossos paral·lels, el central més ample que els altres dos. Segons la classificació establerta per l'arquitecte Josep Danés i Torras, aquesta masia es pot incloure dins el grup III, pel fet de tenir una coberta de quatre aiguavessos, i dins el subgrup núm. 10, perquè té una galeria en forma d'ela.

L'evolució funcional de l'edifici, a gran trets, creiem que no ha variat gaire des de l'origen de la seva construcció. La planta baixa era destinada com a entrada i com a dependències agrícoles, com ho demostren el celler amb els cúps i les bótes, la premsa i el pou. La primera planta era destinada com a zona de dia: amb dues sales, a la cruïa central de la casa, una de les quals servia de menjador i l'altra com a sala pròpiament dita (principal dependència que servia com a lloc de reunió o de celebració dels esdeveniments més importants de la família), la cuina, el menjador i alguna habitació amb alcova, i la

comuna; la segona planta, era ocupada bàsicament pels dormitoris i altres habitacions i dependències, i també una comuna; i, finalment, les golfes, que servien d'assecador i com a dependència agrícola.

A partir del segle XIX és quan l'edifici va conèixer les reformes més importants. Diversos factors van propiciar, com la crisi agrícola provocada per la fil·loxera, el trasllat de residència dels propietaris a Barcelona i la consegüent relegació de la masia com a residència d'estiu, o la cessió d'ús d'algunes dependències de la casa.

A començament del segle XX, la crugia de llevant es va aïllar respecte de la resta de la casa, en allotjar-s'hi un col·legi de nenes de monges de la Vall d'Hebron, que va ocupar les tres plantes (II, 0.4, 1.7, 2.4), això devia implicar la construcció d'un nucli interior de comunicacions, que ara per ara no hem pogut determinar. Sabem per testimonis orals que l'entrada es feia des del carrer de Sant Feliu i s'utilitzava el jardí de llevant com a pati i zona d'esbarjo. Aquest col·legi va romandre en aquest lloc fins a l'any 1936.

Cap al 1945, el propietari, Josep Oriol Prats Marquet, va fer una entrada nova a la casa, pel costat de llevant, amb la qual s'accedia directament al primer pis, a través d'una escala d'obra que salva el desnivell que hi ha respecte del carrer (III, 1.5 i 1.6). També va fer reformes importants al primer pis: es va transformar l'antiga cuina en menjador (III, 1.3), es va construir una cuina nova (III, 1.4), amb cuina econòmica, xemeneia, pica de rentar els plats de marbre, parets enrejolades, etc..., a l'angle nord-est del primer pis, i va instal·lar el seu despatx a l'habitació de l'extrem sud-est de la casa (III, 1.7). A la planta segona, també en aquesta crugia més oriental, s'hi van construir un bany i dues habitacions; la que dona al carrer Sant Feliu era la del matrimoni Prats Marquet (III, 2.6).

Cap a la dècada dels anys seixanta, es va construir un bany nou a les plantes primera i segona (IV, 1.11 i 2.12), en el cos annex de la façana de ponent, i la dependència de l'extrem nord-oest (III, 2.3) de segona planta es va transformar en dues habitacions per a les filles de la propietària (IV, 2.3 i 2.4).

ANNEX I

Cronologia

- Aquesta cronologia s'ha elaborat a partir dels documents originals que ens han estat proporcionats per la senyora M. Dolors Prats Baygual, darrera propietària de la masia Marquet de l'Era, i que són guardats a casa seva, i de la bibliografia existent sobre el municipi de Sant Llorenç Savall i el monestir de Sant Llorenç del Munt.

s. X:

Sant Llorenç Savall és una vila d'origen fonamentalment alt-medieval, l'antiga Lacera, Lacaria o Llatera, que ja consta documentada al segle X, concretament en la donació feta al monestir del Munt en que s'expressa que l'1 de desembre de l'any 947 es va fer cessió a dit monestir d'una heretat anomenada el Casal del Bosc, situada en el terme de Llatera. A la rodalia d'aquest poble hi ha quatre establiments diferenciats que durant l'edat mitjana van donar lloc a l'actual vila, que va ser també lloc reial. Aquests establiments són Vallcarcara, al nord del terme i al límit amb Gallifa; la Vall d'Horta, a redós del Montcau i del castell de Pera i a ponent de Sant Llorenç Savall; la Quadra del Mur, ocupant la clotada central que es forma en la vessant oriental de la carena que va del Montcau a la Mola; i, finalment, Vallverd, a migdia del poble.

Durant tota l'edat mitjana els béns del monestir de Sant Llorenç del Munt també es van estendre cap a Sant Llorenç Savall, on posseïen molts masos i alous, la majoria procedents per donació dels antics senyors del castell de Pera o Saperà

s. XI-XIV:

Sabem de l'existència de l'església de Sant Llorenç Savall als segles X i XI i que tenia un altar dedicat a sant Climent i sant Miquel.

Fins al segle XV:

El monestir de Sant Llorenç del Munt va actuar com a entitat feudal en tot el territori de l'entorn. A partir d'aquest segle hi ha un important des poblament dels masos, la qual cosa implica que baixin les rendes del monestir i s'iniciï la decadència d'aquest cenobi.

València, 18 d'abril de 1564 i Barcelona, 30 de juny de 1599:

Els reis d'Espanya, Felip III i Felip IV, van concedir els Privilegis o Capítols Principals a la vila de Sant Llorenç Savall.

1608:

El monestir de Sant Llorenç del Munt i les seves rendes són unides al col·legi-seminari de benedictins

de la Congregació Claustral Tarraconense, instal·lat primer a Lleida i després a Sant Pau del Camp, de Barcelona.

24.d'abril de 1630:

Miquel Dalmau, pagès de la parròquia de Sant Llorenç Savall, paga 14 lliures moneda de Barcelona, en concepte de lluïisme, al procurador del monestir de Sant Llorenç del Munt, Pere Joan Salavert, després que li vengués els drets a "Carta de Gracia", Joana Serrarica y Permanyer, vídua.

18 de setembre de 1646:

Eulàlia Serrarica, vídua de Pere Serrarica, i el seu fill, habitants del mas Vilatortella de la parroquia de Sant Julia Sassorba, encarrega un censal al canonge de la Seu de Vic, Alonso Vila, en benefici de l'altar de Sant Joan de la mateixa Seu de Vic, pel preu de 120 lliures pagadores cada any.

1657-1660:

Un Marquet va comprar una tercera part d'unes terres o propietats que Josep Meca i de Cassador posseïa a Sant Llorenç Savall. És molt probable que es tracti del mas Codina.*

11 de juny de 1658:

Es signen els capítols matrimonials entre Isidro Brossa, pagès de la parròquia de Sant Julià d'Uixols (Castellterçol), Bisbat de Vic, i Eulàlia, filla de Jacint Trullas i Sayol, pagès de Sant Pere de Marfa, bisbat de Vic, a casa del notari de Sant Llorenç Savall, Pau Soler.

4 de novembre de 1663:

Època, liquidació d'un deute, d'Isidre Brossa, pagès de la parròquia de Gallifa, als administradors de l'església de la Pietat, signada pel notari de Vic, Joan Francesc Coromina.

1669:

Inici de la construcció o reforma de la casa Marquet de l'Era. Data inscrita a la llinda d'una finestra de la segona planta, de la façana de llevant. No sabem si l'edifici actual es va construir entorn d'aquesta data o si es tractava de la reforma d'una casa preexistent.

22 de novembre de 1688:

Mossèn Jaume Gònima, beneficiat de l'església de Sant Jaume de Vallverd, de la parròquia de Sant Llorenç Savall, arrenda per tres anys a Jaume Joan Marquet, pagès de Sant Llorenç Savall, tots els censos de grans i dècima que acostumava a rebre de Joan Farell, de la casa de la Jofresa. La quantitat s'estableix en 10 lliures cada any.

1689:

Data inscrita en una altra llinda de finestra de la segona planta de la casa, a la façana de llevant.

* Vegeu l'annex II. Selecció de documents."Afrontacions del Mas Codina tret del precari fet a 29 febrer de 1596. Nota la successió de Dn Galceran Meca y de Clasqueri.

1692:

Data inscrita en la tercera llinda de la façana de llevant de la casa.

19 de desembre de 1727:

Causa de capbreu iniciada pel Col·legi de Benedictins de la Congregació Claustral Tarraconense de Lleida, a la qual s'havien unit les rendes del monestir de Sant Llorenç del Munt, contra els seus vassalls Francesc Borrell, de la vall de Mur, i Miquel Brossa, pagès de Sant Llorenç Savall. Segurament aquests pagesos emfiteutics es resistien a reconèixer els drets dominicals.

1771:

El vicari general del Bisbat de Barcelona va atorgar llicència al rector de la parròquia per a beneir una nova església, atès que l'anterior ja no era suficient

7 de novembre de 1793:

Acte de concòrdia entre Isabel de Sentmenat i la Universitat de Sant Llorenç Savall "y singulares personas del castillo de la Pera". Suposem que en aquest pacte la senyora perdonava només una part dels censos als pagesos i al municipi de Sant Llorenç Savall, perquè en el document del 7 de novembre de 1793 hi ha un apèndix en el que la senyora marquesa de Sentmenat reclama l'anualitat del dret de lloçol o llosol, a raó de 3 a 9 per cada quartera de gra.

Final de segle XVIII:

Testament de Llorenç Marquet, prevere, rector de l'Ametlla, a favor de Jaume Anton Marquet i Roca i del seu fill, Jaume Marquet i Ametller.

1799:

Data gravada a la llinda de la balconada de la façana principal de la casa Marquet de l'Era.

1838:

Jaume Marquet i Ametller fa construir una premsa de vi a l'entrada de la casa, avui encara existent.

20 de setembre de 1863:

Contracte de parceria entre el propietari, Jaume Marquet i Ametller, i el parcer, Isidro Farell Parés, per

un termini de cent anys, d'un tros de terreny de cinc quarteres. El contracte diu que si hi sembra blat, el podra batre a l'era del Marquet avisant amb dos o tres dies d'antelació i que el preu del present establiment és de quatre unces i mitja, o sigui setanta-dos duros, els quals ha rebut de l'establiment Isidro Farell amb bona moneda d'or i plata. En el document, amb data de 20 de setembre de 1863, descriu els límits del terreny amb les propietats veïnes.

1868:

El rector de Sant Llorenç Savall, Antoni Vergés i Mirassó, va impulsar la restauració de l'abadia de Sant Llorenç del Munt. Aquests treballs van acabar l'any 1871.

s. XVII-XVIII-XIX:

És l'època de més auge econòmic de la zona, fins a l'aparició de la fil·loxera i la consegüent ruïna de les vinyes, base de la prosperitat. Encara avui es poden veure marges i feixes en diferents indrets del terme de Sant Llorenç Savall, on en el passat creixien les productives vinyes.

Començament del segle XX:

Reformes a la casa Marquet de l'Era. Es va aïllar la crugia de llevant respecte de la casa, en allotjar-s'hi un col·legi de nenes de monges de la Vall d'Hebron.

~ 1945:

Noves reformes a la casa Marquet de l'Era. El propietari, Josep Oriol Prats Marquet, va fer una entrada nova a la casa, pel costat de llevant, amb la qual s'accedia directament al primer pis. També va fer reformes importants a la banda de llevant, al primer pis (transformació de l'antiga cuina en menjador, construcció d'una cuina nova i instal·lació d'un despatx nou) i al segon (construcció d'un bany i dues habitacions).

4 d'octubre de 1951:

Josep Oriol Prats Marquet, propietari de la masia Marquet de l'Era, cedeix a perpetuïtat el terreny de davant de la casa, on hi havia l'era, que queda afectat per l'obertura del carrer Sant Feliu, al municipi de Sant Llorenç Savall, amb la condició que l'ajuntament no hi podra edificar ni vendre el terreny i que serà destinat per a plaça o jardí públic.

~ 1965:

Últimes reformes conegudes a la casa Marquet de l'Era. Es va construir un bany nou a les plantes primera i segona i es van fer dues habitacions noves a la segona planta.

23 de desembre de 1996:

L'Ajuntament de Sant Llorenç Savall va comprar la casa Marquet de l'Era a la propietaria M. Dolors Prats Baygual, per la quantitat de 13.346.025 pessetes.

1997:

L'ajuntament va fer obres de consolidació de la coberta de la casa.

Bibliografia bàsica

Amades, Joan: Art popular. La casa. Barcelona, 1938.

Bargalló, Eva: Les més belles cases pairals i masies de Catalunya. Edicions Cap Roig. Barcelona, 1988.

Busquets i Molas, Esteve: Entre vinyes i telers. La vida a Sant Llorenç Savall. Barcelona, 1967.

Camps Arboix, Joaquim de: La masia catalana. Editorial Aedos. Barcelona, 1959.

Cardús i Florensa, S.: "Comarques de l'interior de Catalunya. El Valles". Album Meravella. Barcelona, 1927. Pag. 147 i 154.

Ferrando i Roig, Antoni: El parc natural de Sant Llorenç del Munt i Serra de l'Obac. Història i arqueologia vistes per un excursionista. El Pot, Cooperativa. Sabadell, 1983.

Ferrando i Roig, Antoni: Itineraris pel massís de Sant Llorenç del Munt. Vol 1. La vall del riu Ripoll. La vall d'Horta, la vall de Mur, les Arenes i Cadafalc. Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Biblioteca Abat Oliba. Barcelona, 1997.

Fontserel E.; Iglésies, J.: Recopilació de dades sísmiques de les terres catalanes entre 1100 i 1906. Fundació Salvador Vives Casajuana. Barcelona, 1971.

Gomis, Cels; Carreras Candi, Francesc: Geografia General de Catalunya. Província de Barcelona. Establiment Editorial Albert Martin. Barcelona, 1916. Pag. 417.

Gran Geografia Comarcal de Catalunya. Sant Llorenç Savall. Vol. 6. "El Valles i el Maresme. Fundació Enciclopèdia Catalana. Barcelona, 1984. Pàgs 170-172.

Moner, Jeroni; Pla, Arcadi; Riera, Josep: "La masia, historia y tipología de la casa rural catalana". 2c Construcción de la Ciudad 17-18. Coop. Ind. De Trabajo Asociado "Grupo 2c" S.C.I. Barcelona, 1975.

Pladevall, Antoni; Adell, Joan-Albert: El monestir romànic de Sant Llorenç del Munt. Artstudi edicions. Barcelona, 1980.

Vergés i Sola, Lluís: Foranies i altres coses de Sant Llorenç Savall. Sant Llorenç Savall, 1971.

Vila, Marc-Aureli: La casa rural a Catalunya. Cases aïllades i cases de poble. Ed. 62. Barcelona, 1980.

Zamora, Francisco de: Diario de los viajes hechos en Cataluña. Ed. Curial. Barcelona, 1973.

Documentació gràfica de L'SPAL

Fotografies del fons documental de l'SPAL

- A l'arxiu fotogràfic antic del Servei no hi ha cap fotografia de la masia del Marquet de l'Era, només hi ha una vista general de la població, de l'any 1966, extreta del diari "El Correo Catalán". La resta de fotografies són de diverses masies del terme, com el Marquet de la Roca, la Muntada, masia Vilatersana, i de l'ermita de Sant Jaume i de l'avenc del Davi.

Planimetria del Fons Documental de l'SPAL

- A l'arxiu històric de plànols de l'SPAL no hi ha cap dibuix ni plànol d'aquesta masia. En el decurs d'aquest dictamen inicial, la Unitat de Suport Gràfic i Fotogràfic de l'SPAL ha fet un aixecament de les plantes de l'edifici.

Recull de testimonis orals

- Hem mantingut dues entrevistes amb la darrera propietària de la masia, la senyora M. Dolors Prats Baygual, filla de Josep Oriol Prats Marquet. Van tenir lloc a casa seva, al carrer Ausias March, núm. 50, pral-2a, de Barcelona, els dies 8 de juny i 1 de juliol de 1999. En el decurs de la trobada, a partir de les plantes aixecades per l'SPAL, ens va anar explicant les dependències de la casa i els usos a que estaven destinades, i les principals reformes que hi va dur a terme el seu pare. També ens va facilitar fotocòpies de diversos documents referents a Sant Llorenç Savall i a la família Marquet, el més antic dels quals data de 1564 i el més modern de 1925.

Elencus documental a consultar

- Arxiu parroquial de Santa Maria de Sant Llorenç Savall (llibre de naixements, òbits, matrimonis) (per tal de reconstruir l'arbre genealògic de la família Marquet).
- Arxiu Diocesà de Barcelona i Arxiu Capitular. Fins a l'any 1940 aquesta parròquia va dependre del Bisbat de Barcelona. Alguns membres de la família Marquet van ser preveres i fins i tot canonges del capítol de Barcelona, per aquest motiu seria convenient consultar les actes capitulars i els llibres d'ordenacions dels segles XVII al XX, i també un llistat de canonges que recull tots els noms a partir de la segona meitat del segle XIX.
- Arxiu Episcopal de Vic. A partir de 1940, la parroquia de Sant Llorenç Savall va passar a dependre del Bisbat de Vic.
- Registre de la propietat núm. 3 de Terrassa, que recull els registres de Sant Llorenç Savall.
- Arxiu Històric de Sabadell. Fons documental de l'Arxiu Notarial (conté manuals notarials des de l'any 1400: testaments, capitols matrimonials, vendes, etc..). Alguns dels documents que conserva la família Prats Baygual sobre els Marquet són signats per notaris de Sabadell i de Barcelona (si es creu convenient també es podria consultar l'arxiu de Protocols de Barcelona).

TRANSCRIPCIÓ DELS DOCUMENTS CEDITS PER LA SRA. M. DOLORS PRATS BAYGUAL

Document 1

València, 18 d'abril de 1564 i Barcelona, 30 de juny de 1599

Còpia dels Privilegis o Capítols Principals que te la Universitat de St Llorens Çavall Consedits en son favor

Pra dels capítols que te en Privilegis la Vila de St Llorens Çavall consedits per los serenissims Reys de felis Recordatio Falip 3 y Falip 4 los quals Privilegis de la dita Vila y terma en los arxius de dita vila ab dos pergamins escrits la data del primer es en Valensia als 18 de Abril del Any de la nativitat del Sr de mil sinch cens xexanta quatra y la data del segon es en Bna al dia Ultim de Juny de mil sinch cens Noranta nou los quals capítols son los següents

Primo Consede la Magestat per lo Bon Govern del castell y terma de la Pera y habitants en aquell y en las Parroquias de St Llorens Çavall y sa pera fonch Consadits en Privilegis los capítols següents

Primo Vuÿ los dits castells termas y Parroquias ab la Corona de Arago y comptats de Bara De modo de que aquella nos pugan saparar

Secundo Los confirmo tots y seg (---) privylegis a ditas Universitats consedits segons estan en posesio de aquells

Tersio Los consedi privilegi de poder posar imposicions para pagar los mals de dita Universitat

Quarto quel fasa (---) qui en (---)enit pera Batlla lo dia de St Antoni y tinguesa (?) la matexa jurisdiccio que (---)ran los altres Batllas de Catalunya

Quinto que lo Batlla Puga Posar B(--)-ts fins a sinch sous de dia y deu de nits y als forasters tres lliuras aplica(--)-ras al acusador Cort y Batlla per iguals parts salvas las despesas que faran y qui tocaran

Sexto que lo dia de St Bartomeu en la plasa o altre lloch convenient y a mes veus Allagir tres jurats als quals tinga de Pendrer lo Balla lo jurament y se pugan juntar altras vegadas tant quant Ben Vist los los (---) y fer sindicats pera plets, vendrar sensals, manllavar ab (---) de comprar forment o altres necessitats de dit terma com per Altres qualsevols cosas en las quals lo Batlle te de posar son Decret y Podran Revocar Dits Sindicats sempre quels parega

Septimo que lo primer Divendras de cada mes lo Batlla tinga (---)uÿ posantlo en los llochs acostumats pera administrar Justisia

Octavo que lo Batlla pot pendrar un Asesor ahont Ben Vist Le sia y pot fer tota manera de provisió axi sivils com criminals

Nono Les otorgo fira lo Dia de St Llop Primer de Setembra quiscun Any y merquat lo dilluns de cada semmana lo qual Privilegi y los cops (o caps) en aquells contenguts suplican a vostra magestat los homens de dit terma y Parrochias le sia de merse Confirmar Aquels y en quant menester sia de nou consedir Plau a sa Magestat enquant estiguan en posesio e per lo Bon Govern dels abitants en dit terma

per lo molt que ha crescut apres de ser Redemit a la Corona Real y cada dia se van augmentant per lo Bon Govern de aquell y porque cada dia per los

negosis de la vila no tingan de yuncarse (?) tots los homens habitans en dits termes y parrochias suplican a vostra magestat li sia demanat manarlos consedir y atorgar que lo dia de St Bartomeu del mes de Agost del mes de Agost que son Jurats los Abitants de dits termes pugan a mes veus allegir y trauer dotsa homans de consell los quals juntament ab los Jurats pugan tractar los negosis de dit termes y Parrochias y tingan tan gran potestat com lo Consell General de dits termes y Parrochias pera las cosas de dita Universitat, termes y Parrochias, Plau a sa Magestat ab que los dotsa homans no pugan carregar sensals sobra la Universitat com axo se dega fer ab Consell General Mes per quant los habitants en dits termes y Parrochias Vuy son molts y ha alguns Ostals y tavernas y ven pa y altres mercaderias y lo Batlla ocupat en altres negosis no pot tenir lo compta en los pesos y masuras y midas Suplicam a Vostra Magestat le sia de marse manarlos consedir y ordenar que lo dia de St Bartomeu quiscun Any Pugan fer Un Mostasaf en dita vila y terma a mes veus lo que tinga compta en los pesos y mesuras y midas y en totas las otras cosas (---) a dit mostasaf que tingue (---) establiment (?) en (---) poder del Batlla o (?) Llochtinent que sarvara y guardara las ordanacions que per los Consuls y Consell de dita Vila de St Llorens sera ordenat plau a Sa Magestat Mes per quant lo Batlle de dits termes y Parrochias per los treballs de emolumens de dita Batllia tingua quinsa lliuras de salari per quiscun Any que en tot (--) trenit (?) serian coranta y sinch lliuras los quals se li tinguan de vendrar en compta en lo Ofisi de Mestra Rasional de la Casa y Cort de Sa Magestat Plau a sa Magestat mes per quant moltas cosas que portan a la fira de St Llorens y Çapera ab un dia nos poden vendrar o despadir so es lo de St Llop Primer de setembre suplican los homans habitants en dits termes y parrochias le sia de marse per donar orda de que ditas mercaderias y altres despad(--) con los mane consedir una Refira per lo dia de Sta Tecgla que es a 23 de setembra la qual tingua los matexos Privilegis y Prerrogativas que las firas solan tanir en venir guiats a ellas los homens que van a

ditas firas y les maresca tenir y homens sots salva guarda de Vostra Magestat plau a sa Magestat salvadas las Reales Regalias Item per quant algunas voltas se a vist que lo Batlla Allegit yy anomenat per exsirgir la Justisia de dits termes y Parrochias se mor duran lo dit ofisi Suplicam a V Magestat manarlos consedir y ordenar que per la mort de dit Batlla pugan los jurats y consell de dotsa homans Allegir altre dels dos que restin de la terna que auran presentada a vostra Magestat per batlla fins (---) de dit trenit y en cas lo dit Batlla moris pasat ab un any y mix de dit trenit que ha dels Jurats so es lo Jurat en cap de dits termes y Parrochias fins a la fi de dit trenit exeresca lo ofisi de Batlla plau a sa Magestat lo Restant del trenit si ya no provaya (¿?) altra cosa Item per quant en los termes y Parrochias de St Llorens Çavall y Çapera ya molta pobra gent y los Batlles solen fer extorsions en posar penas de tres lliures en fer adobar los camins axi publicchs com veinals rechs y cups rechs per llevar ditas extorsions suplicam a vostra Magestat si ha de marse consedir y ordenar que lo Batlle de dits termes y parrochias

no puga posar penas mes de deu sous per adobar dits camins axi publicchs com privats o branques de camins Reals y caprechs y aquellos los puga executar als que seran penitents obstenparar dits manaments y la execusio de ditas penas tingua de fer lo tal misatge sens intervencio de notari ni altre oficial sino era en pendrar relasio del penyorament y venda de las penyoras plau a sa Magestat Item per quant los habitants de dit terma y Parrochias de St Llorens y Çapera pugan tenir los cams mes a comodo suplicam a V Magestat sia de marse consedirlos que puguian tenir una carniseria ahont se talla carn y ab ella sia dels dits termes y parrochias y la ar(---)ndian al encant publicch y mes donant y servesquia per pagar los (----) de dita Universitat plau a sa magestat Item consta en los matexos Privilegis lo poden fer trentens Vinte (-) Redelmas a mes y a (---) segons la voluntat de dit consell general y tallas fins a deu

mil sous Item consta en los matexos Privilegis lo poder tenir farraria per farrar a llur plaher los homens

ditas parrochias termas y castells de la Pera y St Llorens Çavall Irtem consta en los matexos Privilegis que per les escripturas publicas de dits termes y arrochias de St llorens y çapera no vagian a mal cap ni a redolons que pugan tenir una eschriuania y aquella sia de la vila y universitat de St Llorens y sa Pera tots los (---) dits capitols y privilegis plagueran a sa Magestat y los Consed(--) als homens de dit termas y parroquias de St Llorens y sa Pera als homans presents y asdevenedors com en los matexos dos privilegis de Pregamins consta mes llargament en lo Arxiu de dita Universitat de St Llorens y Sa Pere Suplicendo nobis Umiliter Ut Capitus

Documerlt 2

29 de febrer de 1596

- L Afrontacions del mas Codina tret del precari fet a 29 febrer 1596
- l~ Orient afronta lo mas Codina ab orient a Puig de Castellet en la honor de Vallvert del
b mas Ubagols en un single de roca tenint que passa fins al torrent del Roure 9
puja per un aragall amunt fins al Puig de Bernat
- r Orient afronta axi mateix al orient ab una pessa de terra nomenada Camp Ratell
l (xatell?) qui es den Miquel Ubagols 9 del Puig de Bernat passa lo camí real qui
va de Castelltersol a Sabadell passant per un pujolet que esta prop lo camí real.
- l~ Orient afronta al orient ab la matexa pessa de terra de camp rateil (xatell?) 9 passant
l' del dit camí real devalla a9guavessant 9 arriba al pujolet del terror Roig que va
a la llosa de Cardobach
- II Tremuntana Afronta a tremuntana ab una pessa de terra de dit Miquel Ubagols 9 de
la llosa (o closa) de Cardobach pujant per un aragall fins al Puig de sa
guardia
- Orient
Tremuntana afronta al orient 9 a tremuntana ab pessa de terra den Jaume 9 del Puig
de sa guardia devallant y9 a9guavessant
- Tremuntana
Ponent Afronta a tremuntana enpart 9 a ponent en lo honor den Serra de St
II Llorens Çavall 9 arriba fins a un pujolet 9 devallant fins al torrent del
Llach 9 del torrent del Llach puja per single de Roca a9guavessant fins
al pujolet agut
- Migjorn Afronta a mitgjorn en lo honor del dit Serra g del dit Pujolet agut prop del
dit camí real
- Tramuntana Afronta a tremuntana ab lo onor den Serra en lo camí que va dela
Codina a St Llorens Çavall a9guavessant 9 passa per un aragall 9 arriba
a la font de Mogueda 9 afronta en lo honor den Serra

Ponent Afronta en honor den Serra a ponent 9 pujant fins al camí real

Mitgjorn Afronta a mitgjorn ab la dita pesa den Serra 9 del camí real qui va de Castelltersol a Sabadell serra avall fins al codol Cornedor

Ponent Afronta a ponent ab una pesa de terra den Serra 9 del codol cornedor prop lo camí real

Mitgjorn Afronta a mitgjorn en lo mas de las Fexas den Miquel Sallent en lo torrent qui discorre fins als abeuradors prop lo camí va de Gallifa a Sabadell 9 dels abeuradors pujant per unas roquetes o roquisas arriba al puig ia nomenat de Castellet

Orient Afronta al orient en la honor den Miquel Ubagols sota lo singla de roca ya de Dalt nomenat (s'acaba el document)

20

(a l'anvers del document hi ha les següents notes i inscripcions)

Nota la successio de Dn Galceran Meca y de Clasqueri

Dn Baltasar primogenit mori sens fills g en nom de est se concedi precari per los juradors en poder de Salvador Coll notari a 29 de febrer 1596

Calendar vesana de venda del terso

Dn Federich germa successhi a sos pares. Institui hereu a Dn Anton Meca 9 de Cassador en poder de Pere Martir Ferrer notari publich de Barcelona a 6 Abril 1654

Dn Anton Meca y Cassador institui hereu a Dn Joseph Meca y de Cassador en Poder de Pere Pau Vivas (?) notari publich de Barcelona al 25 de setembre (?) 1657

Calendar tambe ab lo acte de venda per Dn Joseph Meca del terso de St Llorens a favor de Marquets

En poder de Joan Puig notari de Sabadell. Barata establi a Bernat Prat boter de Castellar una pesa de terra de pertinensas del mas Oliver que fou de Umbert per ~nl ~ nj~

2

Document 3

24 d'abril de 1630

Jo Pere Joan Salavert procurador substituït de Ill. Sr. Fra Esteve Salacrus (...)R.
~' Paborde ma (---)del monestir de sn' Marti de Canigo cler Abd de sn' Pere de Galligans
prior del Rm Fransesch Climent Prior o Rector del Collegi de sn~ Benet de la ciutat de
Lle9da al qual la Abadia y monestir de sn~ Llorens del Mont (---) Autoritat Apostolica
esta unit consta de mon poder en poder de Francesch Pla notari de Bar~ a 24 Agost
1630 en dit nom he rebut de Miquel Dalmau pages de la paq~ de sn~ Llorens Çavall la
suma de 14 Ll dich catorse lliuras moneda Bar~ y son per lo lluisme tocant a dit mon
Principat per raho de dita Abbadia y monestir de Sant Llorens del Mont al qual esta
unit ab dit Priorat con(-) esta dit perraho de la present venda a Carta de Gracia feta
per Joana Serrarica y Permanyer viuda y altres a dit Dalmau com en lo pr~ acte
contrafent gracia restant y que lo ver fas la pnt de mia propia vuy a 20 Agost 1631.
La firma al peu del acte es del thenor Seguer. Ego jo Estephanus Salacrus St R
prepositum major S~i Martini de Canigo et Abbas electus S~i Petri Gallicantus procurator
i~ F Francisci Clime (--) St. R. Re(---) Collegi sti Benedicti llerden cum est ante aplica
unitum totum monasterium St Laurentis de Monte Diocesis Bar~ et de mea procura
con(--) apud FrancisCº Pla Notarium publiam
Barchinone die 24 Aprilis 1630 firmo supradi (--) dominis catione luribus diesi
menesfGny ua~ sseeweree/e

22

..

Document 4

18 de setembre de 1646

Censal venut y encarregat per Eularia Serrarica viuda dexada de Pere Serrarica ql
pages lo dia de son obit habitant en lo mas Vilatortella de la pa' de S-t Julia Sasorba
• bisbat de Vich y Joseph Serrarica tambe pages son fill habitant en lo dit mas
Vilatortella al lltre y molt Re''d S' Alonso Vila p- Canonge de la Seu de Vich, obtenint lo
personat o personal benefici sots invocatio de sn~ Joan en lo altar de la mateixa
invocacio de la Seu de Vich per lo Rn_ d Joan Berenguer p_e fundat
de peno ~espai en blanc] 6 lliures
Preu ~espai en blanc] 120 lliures
pagadoras quiscun any a 18 de Sb'e 1646

1

23

Document 5

11 de juny de 1658

En poder de Pau Soler Notts publich de Snt Llorens Çavall als 11 (o 2) de Juny 1658
Capitols matrimonials entre Isidro Brossa pages de la paça de S~ Julia dels Uxols
sufragania de la par~ de Snt Fructuos de Gastellersol bisbat de Vich fill de Miquel
Brossa tanbe pages lo dia de son obit habitant en la pa~ de Gallifa bisbat de Br~ y de
Francisca mullersua en dos defuns de una
Ab Eularia donsella filla de Jacinto Trullas y Sa901 pages de S~ Pere de Maffa bisbat
de Vich y de Joana Sayola y Trullas de aquell muller vivents de altra.

Document 6

4 de novembre de 1663

En poder-de Joan Francesch Coromina Not [notari?l de Vich.
Apoçh3 en deffinitio censualis cum cessione facta perR. Administratores (~ J,
Maria Pietatis presentis civitatis Vici Hysidoro Brossa (---) parrq~ de Gallifa dioc Barne
es~ /rl posoo ~ ORGi Cu na Nab poUn Vb~o/s Umc 4 mons/s no~ bb 16—

2,

Document 7

22 novembre 1688

Los (~) del Arrendament del Beneficy de (~) Jaume fetes per mosen Jaume
Gonima per fins la ultima paga quayguda per la pasqua de 1696.

Jacobus Marquet pajes que lo Sa garde de molts ans en S' Llorens çavall en
Barcelona que lo Sr garde.

f
• Jo Jaume Gonima pre obtenint lo benefici de S' Jaume de Vallvert en la parroquia de
St Llorens Savall arrendo a Jaume Joan Marquet de dita vila de sf Llorens Savall tots
los censos de grans y decima que en dita parroquia acostumo a rebre com a
beneficiat predit de Joan Farell que vuy te la casa de la Jofresa de dita parça y dit
arrendament lay fas durador per temps de tres anys que començaran al 1 de Maig
1689 y finira al 1 de Maig 1697 y me ha de pagar quiscun any 10 lliures que en dits
tres anys fan la suma de 30 lliures y ditas deu lliures me las ha de aportar en esta
ciutat de Bara cada any lo die de Pasqua de Resurreccio; y per ser aixis fas lo present
paper escrit y firmat de ma propia ma avuy als 22 de Novembre 1688. Signat Jaume
G /~na P~

Nos Balthazar Oliveras en ambos derechos Dr en Bar~ populado juez empho en las causas de Cabrevación de las rentas derechos y emolumento^oS que el Il^{te} Retory Ad^r de/ R^e Collegio de la ciudad de Lerida de monjes estudiantes de la sagrada religión de

~ Sn Benito al qual por autoridad A pCa se halla unido el monasterio de Sⁿ Lorenço del
 • Mont elegido y nombrado en fuerça de (--)territorio a el conssido= A los honorables
 . I Bayles y sus MagC^os Acssores de los lugares y terminos de Sⁿ Lorenço Çavall y del
 Mur y a todos y quales quier oficiales Justicia y Alcaldes Juezes y perçonas assi
 esglesíasticas como seclares por qualquier autoridad podery jurisdicción que exercen
 y exercieren y a quien o quienes los pntes prevenieren y fueren presentadas en
 • • qualquier manera y de lo (---J estubiesen requeridos y a sus oficiales lugartenientes
 • pntes y venideros salud y prosperos sucesos haremos saber como en el pleyto que el
 • ~ día pn^e e abajo escrito se ha introducido por dicho Retor y Ac^o del RI Collegio de Lerida
 contra los detentores y acreadores de las heredades y tierras que fueron de FranC^o-
 Borrell y Miguel Brosa por parte de otro Retory Ad-r a Nos ha sido presentada una
 • ~ petición cuyo thenor e como se sigue= Muy Il^{te} S! =A noticia desta parte dei D Retory
 • ~ Adr del R Collegio de la Ciudad de Lerida ha venido que la casa y heredad que
 posehia FranC^o Borrell en la Vall de Mur y la casa heredad de Miguel Brosa Labrador de
 S Lorenço Çavall de pnte se hallarian vacantes y dexados por sus propios dueños y
 en ellas se tuvieren entremetido pretendiendo tener algun crédito sobre ellas como a
 vacantes algunas personas las quales de pn^e se ignoran y a fin de que ningun
 • acreador dechas heredades y bienes en tiempo alguno no pueden allegar ignorancia
 • ~: del pnte juicio derechos y pretensiones desta parte que con indicación se hallegaron en
 • M su caso produziendo el G^r territorio nombram^o de juez para incertarse SapC^o que con
 • pregon publico sean citados los pretendidos aceadores eo detentores dechas
 • ~ heredades y bienes a efeto de justificar su derecho y acción que pretenden tener en y
 • ~ sobre dichas (---) casas y tierras y afin de verse declarar la aplicación de el (--)
 • dominio y natural posesion que esta Il^{te} pretende se le debe hazer destas casas a
 • ~ su favory por otro fin sean despachadas las letras y pregones opoffunos según estilo
 • ~ o como mejor derecho haya lugar= Altisimo (--)= Bibet= Al pie de la qual peticion por
 •) fue provehido que fuesen despachados las letras y pregones estilados y
 • ~ publicados por los lugares acostumbrados según estilo por tanto en virtud de otra
 • Ç provision y por thenor de las pnt de parte (---) la S. C. R. Magⁿy del Rey nuestro Sr que
 b Dios gde, por la autoridad del cargo que exercemos en subsidio del derecho y justicia
 las rogamos y encargamos que siendo ante los otros juezes y demas oficiales
 • Ç susodichos pntados estas prentes letras y despacho por parte dél legitimo poder
 habiente dicho RetoryAd-r las hazeta y manden cump/iry en ex^ony cuplim^o dispongan
 • manden y citen a todas y qualesquiera personas que pretenden tener derecho y acción
 • ~ o algun credito en y sobre todas las susodichas casas y heredades que fueron de
 • ~ FranC^oBurre/1 de la Vall de Mury de Miguel Brosa de Sⁿ Lorenço Çavall que dentro
 diez dias (~)que vendran a término dendl dia de la citación y publicación del pregon
 • ~ en adelante contadores comparezcan ante Nos y en dicha causa para deduziry
 • ~ all/egar los derechos, créditos y prestaciones hubiesen sobre otras casas y tierras y de
 otra parte para proseguiry continuar otra causa hasta sentencia difinitiva y total ex^on
 de aquella inclusive y si pasado otro término no habran comparecido sera pasado
 adelante en otra causa si y según de justicia sera hallado fahedi (---) su ausencia en
 nada obstante mas acu(--)doles la contumacia e porque otra cosa vengam a noticia de

. I todos y no puede a//egar ignorancia se despacha la presente citacion y publicacion por las otras Parr(---) y terminos de S" Lorenzo Cavall y de la Vall de Mur y de la prente ciudad de Bar~ a pedim"º e instancia de D017 Plasido de Montuliu y Ribas Retory Ad' b decho Real Collegio y despues de haver puesto todo lo susodicho en la devida exºn e nos cerciore con sus responsivas /etras al dorso de las prentes e con otras aparte para I

~7

queend/cho(otro)pleytoysusméritosproceder~epuedeyatasotraapartas podamos ministrarjusticia ofraciendo que Nos haremos el tanto cada y quando sus cartas letras y justos ruegos veamos mediante justicia por lo que mandamos dar y despachar las pntes frmadas por Nos selladas y refrendadas por el cno In(-) en Bar~ en diez y nueve del mes de Deziembre del anyo del Nacim"º del S' de mil sietecientos veinte y siete.

) Oliveras Juez Emphº de esta Cabrevación, Francisco Roig .

En un angle del document hi ha l' anotació:
A (espai) Marquet de la (la fotocopia es talla)
sn~ Llorens Sevall

28

Document9

7 de novembre de 1793

Barna 7 gb~e de 1793 Los s~eS de esta RI Audiencia y sala en que preside el Noble S - Dn Miguel Magarola en vista y con relacion de esfos autos y de las pretenciones respectivamente opuestas por las partes han acordado y provehido que deben admitir cmo admiten a prueba los Capítulos presentados por los Regl de la Villa y termino de San Lorenzo Savall su escrito de (un plec fa perdre la lectura d'aquesta línia) á cuyo fin se despachen Reales Letras compulsorias y Plica hasta cuya abeffura no corra la Dilacion concedida en la conformidad pedida por otros Regidores y que deben mandar como mandan a FranCº Elias Notario de esta ciudad que entregue al Actuario de esta causa la matriz o original concordia otorgada entre Da Isabel de Semmanat en los nombres de thenutaria y tudora de su hijo D~ Juan Bautista y la Universidad y singulares personas del castillo de la Pera Parra de San Lorenzo Savall en poder de f Pedro fitós Notario de la pnte ciudad á 7 de Febrero de 1784 A cuyo efecto se expida e/ correspondiente caffel mandatario como lo solicitan otros regidores sin embargo de lo contrario pretendido y allegado porla ll~ Marquesa de Semmanat á que no ha lugar Reserva el afficulo de las costas para la definitiva y manda que por los • adelantados se despache la execucion de estilo y not(~

Romero Valdés

II Dia 14 fue nots.

I Barna 7 gb~e de 1793 Mandesse a los Reg de San Lorenzo Savall que dentro el precisso y peremptorio termino de 8 dias satisfagan a la ll~ Marquesa de Semmanat la anualidad del Drº de llosol que venció en el dia primero de Agosto del corriente Anyo á razon de 3 a 9 por cada quartera de grano que por razon de aquel Drº deben agarla ó bien /e entreguen en especie 49 quafferas la mitad de la Cevada y /a otra de Avena que le corresponden por aquel Drº; y no cumpliendo mandan al Actuario que sin demora entregue a la ll~ Marquesa los Despachos executivos que se hallan provehidos á cuyos efectos se libren los Despachos y se hagan las previsiones

- opoffunas y de estilo y notts
~onlo/o V ~ la6

~9

- Document 10

Final de segle XVIII

Copia simple dels llegats que lo R~ D-D'7 Llorens Marquet Rº de la Ametl/a fa en son ultim válido testament y codicils á Jaume Anton Marquet y Roca, y á son fill Jaume Marquet y AmetDer.

Marquet A mon nebot Jaume Anton Marquet y Roca, y á son fill Jaume Marquet y Pare y fill Ametller deixo y llego tots los llibres que no sian encuadernats impresos en octau y dos obras de las encuadernadas que sian a son gust, essent tambe en octau o menors, y tots los demás papers y cuaderns parlian de religió, politica, critica ó de cualsevol a/tre materia, pero antes de partirsa estos dos pare~y fill estos llibres espero que convindran amigablement la pafficio.

A Jaume	Deixo y llego a Jaume Anton Marquet y Roca pare y no á son fill
Anton Marquet	Jaume, vivint aquell, pero si premort aquell á mi, sis coberts de
Y Roca	plata y un matalás, si estan en mon poder en lo dia de ma mort.

Nota. En la primera confiansa diu un matalas dels millors que tingua.

Després de notats alguns llegats fets a a/tres personas se llegeix lo seguent:

Deixo y llego als dos dits mos nebots (R's Marquet y Joseph Marquet) lo usdefruit de las mangalas que posehesch com y també lo del Calis, que era de/ ll~ Canonge Marquet, que jo vaig desempenar per estar empenat per mon germa Pere Marquet;

- y morts los dos mos nebots vull que passia lo calis y una mangala la millor al posesor hereu dels bens dels pasats possessors de casa Marquet de la hera de Sant Llorens Saball, en memoria de dit Canonge Marquet de la catedral de Barcelona; y en lo cas de volerlo haurerlos hereus possessors dels bens de casa Marquet de las mans de mos nebots sacerdots, ó volerlo ells vendrer, estant en sas mans, vull, que del valor

del desempenament, que me apar eran setanta sinch lliuras, sem fasian ce/ebrar tantas cuantas Missas se puguian celebrar de limosna deu sous en altar privilegiat per lo descans de la mia Anima y de suas obligacions; y sino eran setanta y sinch lliuras, - per la quantitat que ells dits possessors menifestian.

Capella de la Montada Deixo y llego a la capella de la Montada la casulla y alba Sn Jaume si se edifica esta y sino a esta Iglesia parroquial

Cessió de Drets Deixo y llego a Jaume Marquet y Ametller, fill de Jaume Anton, y éll premort á son pare ó á son hereu testat o intestat tots los drets y bens que vuy dia me pertanent ó en lo esdevenidor me pugan pertaner en los bens de mon Pare Jaume Marquet, y de ma mare Isabel Duran, reservat lo usdefruit de dits bens á favor de dit Jaume Anton Marquet y Roca ftns á la hora de sa mort.

30

I 11

Document 11

20 setembre 1863

Jo lo baix firmat Jaume Marquet y Amatl/er compete (?) y regonesch haber establert a Isidro(?) Farell y Pares per lo termini de cent anys un tros de terreno de unas cinch cuarteras de sembradura ó lo que en ell se continga, ab /os mateixos pactes y condicions que los demes parcers de la baga y soleya, emperó si y sembra blat podra batrel a la hera del Marquet avisan ab dos o tres dias de anticipació però tindrà de portar las pars fins la casa de la Muntada Termena /o dit tros de terreno que esta situat en los hermots de can Brosa á la part de llevan y mitx dia ab /o torren dels hermots de can Brosa á ponen ab lo terreno de Juan Brosa y á tremontana part ab Juan Vilet y part ab lo establiment. Es de advertir que dit tros de terra conte tot lo que antiguament habia estat vina del Met del Vicens dit Jaume Poble menos la ultima andana (?) de la part del nort que se atura /o establiment present al ultim xeragall que baixa de la carena. Lo preu de/ present establiment son quatre onzas y mitja ó sigan setanta dos duros que he rebut del establiment Farell ab bona moneda de ory plata lo dia present. s Llorens Saball 20 Sete de 1863.

Signat :Jaume Marquet

Lo present establiment sera cambiat ab escritura publica lo dia que lo establiment voldra.

Signat: Jaume Marquet

~s~ o ~Dr~o/~ ~e V~llsy V14 ~Omoni

Document 12

26denovembre1920

Aufarecho[ofereixol y peffarecho (?) tofs els drets quempartanechan al dit document que bash [vaigl rebre del meu pare a favor de Valentin Froquet (o Croquet).

Y para que conste firma

32

Document 13

4 d'octubre de 1951

- En la villa de San Lorenzo Savall a cuatro de Octubre de mil novecientos cincuenta y I ~ uno, ante de Sr. Alcalde Dn. Antonio Arceda Salats, asistido del Sr. Secretario Dn. I • Damian Areny Fontana, comparece Dn. José O. Prats Marquet, propietario de este termino municipal, con domicilio en la calle de Ausias March n° 50 de Barcelona, I ~ acompañado de Dn. Juan Salvó Armengol, tambien propietario de este municipio y
- vecino de Sabadell, con bl fin de hacer la siguiente declaración:

Dn. José O. Prats Marquet, declara ser propietario de la casa aMARQUET DE I ~ LA ERA" sita en la calle de San Feliu n° 2 y que debido a que la via pública, cruza la era de mi propiedad, y creyendo hacer un beneficio a nuestra querida villa de San

- Lorenzo Savall, con todo el cariño y espontaneidad, CEDO A PERPETUIDAD todo el terreno que coje la alineación de la calle de San Feliu, y ademas, toda aquella parcela de terreno de forma triangular situada entre la calle de San Feliu y la calle del Vapor, frente a la misma casa "MARQUER" renunciando a todos los derechos sobre la referida parcela, mediante las condiciones siguientes:

Primera.- El Ayuntamiento no podrá edificar ni vender dicho terreno, sino que lo destinará a plaza o bien a jardin público.

- Segunda.- En caso de que la destinara a jardin público, los árboles que en el mismo se plantasen no podrán jamas alcanzar una altura, que los mismos obstaculicen la vista panorámica al primer piso de la casa UMARQUER'.
- El inii,umplimieriito de alguno de estos puntos lleva consigo la pérdida de dichos terrenos, pasando a ser otra vez propiedad del Sr. Prats Marquet, o de sus legitimos
- herederos.

El Sr. Alcalde agradece en nombre propio y en el de la Corporación que preside, tan noble y desinteresada donación, prometiendo al Sr. Prats Marquet, que m serán respetados en su totalidad /os extremos que interesa en el presente escrito, y que en la próxima sesión lo comunicará a la Corporación Municipal para su constancia en el libro de actas, y que recabará de la misma un agradecimiento especial que en forma oficial se le comunicará en su dia.

Este documento aun que privado, quieren ambas partes de que tenga legalidad como si fuere público, pudiendose elevar a escritura pública a petición de una de las partes, cualquiera que sea, siendo de parte del que usare este derecho, los gastos que dicha formalidad ocasionare.

- Leído que les fue por el Sr. Secretario el presente docui-ento, hallándose

conforme lo firman todos los asistentes por duplicado y a un so/o efecto en el lugar y fecha ut supra indicados.

33

Arbre genealogic de la família Marquet (Segles XVII-XX)

Ja ~m ~ J ~n Ma nl-el Eulalia

Jacint Marquet, prevere Jaume Marg,uet - Maria Plantada
Test. 30-01 1739 // \ ~

Petronila Duran-Josep Marquet ; Plantada Francisco Marquet Isidro Marquet Maria - Francisco
Navarro Eulalia - Pere Bartomeu
n. el 10.08.1699 ; Plantada
~,Test. 18.01.1766

Jaume Marquet - Ana Padró Pere Marquet, prevere
; Duran Test. 13.07.1779
n. el 5.11. 1731/ ~nonge de la catedral de Barcelona

Pere Marquet - Maria Roca Llorenç Marquet, prevere
; Padró
n. el 26.05.17~, ~

Jaume Anton Marquet - Catalina Ametller agí Marquet, prevere(?) Josep Marquet, prevere (?)
; Roca
n.el15.06.1788 /

Jaume Marquet ; Ametller - Rosa Riera Ramoneda
n. el 23.05.1315 ^

Josep Joaquim Jaume Dolors Carme Maria Engracia Caterina Marquet ; Riera - Josep Oriol i~rats ;
Serda Llorenç Marquet ; Riera (solter)
+ 1910 ~

de les monges) Josep Oriol Prats ; Marquet (n. el 22.02.1888, + el 04.01.1971)

M. Dolors Prats ; Baygual (n el 23.06.1a26)

----- ~